

EVROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za promet in turizem

2014/2149(INI)

7.5.2015

MNENJE

Odbora za promet in turizem

za Odbor za kulturo in izobraževanje

o sporočilu Komisije Na poti k celostnemu pristopu do kulturne dediščine za Evropo
(2014/2149(INI))

Pripravlavec mnenja: Miltiadis Kirkos (Miltiadis Kyrkos)

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za promet in turizem poziva Odbor za kulturo in izobraževanje kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. opozarja, da je Evropa po zaslugi svoje bogate kulturne, umetnostne, verske in zgodovinske dediščine, naravnih danosti, geografskega položaja, raznolikosti krajin ter privlačnosti načina življenja vodilna svetovna turistična destinacija in da kulturni turizem predstavlja približno 40 % evropskega turizma;
2. poudarja, da ima kulturni turizem pomembno vlogo pri ohranjanju in vrednotenju naše kulturne dediščine, ki ne vključuje samo materialne dediščine in krajine, temveč tudi nematerialno dediščino, kot so jeziki ter verski in kulinarični običaji;
3. poudarja vzajemno koristnost kulturne dediščine in turizma, saj kulturna dediščina po eni strani ustvarja znaten dohodek za turistično industrijo, po drugi strani pa je turizem dober za kulturo, ker spodbuja prikazovanje in ohranjanje kulturnih dobrin in ustvarja sredstva, potrebna za njihovo ohranjanje;
4. daje jasno politično pobudo, da raznolikost in večkulturnost Evrope nudita velik potencial za razvoj vseh oblik tematskega turizma in usklajeno spodbujanje raznolikega turizma in kulturne izmenjave; poudarja, da mora agenda za kulturni turizem temeljiti na evropski raznolikosti, pristnosti, trajnosti, popolni dostopnosti in visoki kakovosti;
5. je seznanjen s 13. evropskim turističnim forumom, ki je potekal 30. in 31. oktobra 2014 v Neaplju in na katerem je bil izpostavljen pomen sinergij med turizmom in kulturo ter njihovega prispevka h gospodarski rasti in zaposlovanju;
6. poudarja, da celosten pristop k ohranjanju, promociji in izpostavljanju kulturne in naravne dediščine, snovne in nesnovne, zelo učinkovito spodbuja socialne inovacije in vključujoč lokalni, regionalni, urbani in podeželski razvoj, krepi trajnostni kulturni turizem in zmanjšuje vpliv sezone; to pomeni, da predvsem:
 - (a) poudarja potrebo po dejavnem vključevanju lokalnih skupnosti in zasebnih deležnikov;
 - (b) izpostavlja, kako pomembno je prilagoditi nove poklicne spretnosti in profile s področja kulture v okviru evropske klasifikacije spretnosti, kompetenc in poklicev;
 - (c) podpira digitalizacijo in dostopnost kulturnih vsebin na spletu, da se doseže širša javnost in v večji meri vključijo mladi;
 - (d) spodbuja, naj se uporabi strateški pristop do raziskav in inovacij, medsebojne delitve znanja in pametne specializacije;
7. poudarja bistveni pomen kulture in kulturne dediščine na lokalni, nacionalni in evropski ravni pri spodbujanju poslovnih inovacij in razvoja gospodarskih dejavnosti, povezanih s turizmom, zlasti zagotavljanja infrastrukture za obiskovalce v turističnih središčih in široke palete storitev za celotni sektor; poudarja, da je ohranjanje, razvoj in promoviranje kulturne dediščine odločilnega pomena za številna gospodarske panoge,

zlasti za turizem;

8. poudarja, da kulturni turizem lahko spodbudi lokalno gospodarstvo s spodbujanjem lokalne proizvodnje, ustanavljanja podjetij, večanjem povpraševanja potrošnikov v turističnem sektorju in s povečevanjem domače dodane vrednosti;
9. poudarja da ima spodbujanje kulturnega turizma v podeželskih, otoških, obalnih in gorskih regijah velik potencial, saj ponujajo neokrnjeno naravo in pokrajino, regionalne ali manjšinske jezike in narečja, tradicionalno kulturo (tradicionalno ljudsko umetnost, noše, obrt, lokalne festivale, kulturo mobilnost, gastronomsko tradicijo), lokalne obrtne proizvode in storitve, pristnost, industrijsko in kmetijsko dediščino ter kulturno dediščino etničnih manjšin; opozarja, da kulturni turizem prispeva k diverzifikaciji tradicionalnih gospodarskih dejavnosti v teh regijah, s tem pa tudi k ohranjanju prebivalstva v njih, ker preprečuje izseljevanje prebivalstva, opuščanje zemljišč in propadanje mnogih dragocenih kulturnih znamenitosti, pa tudi tradicije in tradicionalne kulture; poziva države članice, naj razvijejo trajnostno intermodalno infrastrukturo in izboljšajo čezmejno povezljivost, vključno z razvojem novih informacijskih in komunikacijskih tehnologij, kot so integrirane storitve načrtovanja potovanj in izdajanja vozovnic, saj so to sredstva, ki krepijo privlačnost in povečujejo dostopnost po zraku, morju, cesti in železnici za turistične destinacije na splošno in še zlasti za manjše in oddaljene turistične kraje;
10. poudarja, da lahko razvoj novih celinskih plovnih poti in večmodalnih povezav odločilno prispeva k trajnostni rasti kulturnega turizma;
11. poziva Komisijo in države članice, naj izvajajo usklajene ukrepe za oblikovanje politike za privabljanje obiskovalcev v okviru podeželskega turizma, glede na to, da je ta gonilna sila razvoja v celinskih in podeželskih regijah; poziva evropske institucije, naj vzpostavijo povezave med dediščino in lokalnimi skupnostmi, da bi izkoristili vključevanje lokalnih deležnikov na podeželju in v oddaljenih regijah; meni, da je treba posebno pozornost posvetiti usposabljanju človeških virov in finančni podpori za ohranjanje dediščine, glede na to, da spodbujanje kulturnega turizma na podeželju spodbuja tudi odmik od množičnega turizma;
12. poudarja, da je za regionalni razvoj kulturnega turizma v državah članicah potrebno vzpostaviti infrastrukturne naložbene programe za zagotavljanje nujnih osnovnih storitev;
13. je zaskrbljen zaradi pomanjkanja upravnih in proračunskih sredstev, ki jih Unija namenja temu sektorju; poudarja, da se je zaradi sprememb operativnih programov v okviru regionalne politike še dodatno zmanjšala podpora politikam, namenjenim kulturni dediščini;
14. opozarja, da številne kulturne strukture niso del tržnega gospodarstva in pogosto delujejo na osnovi združenj in prostovoljstva ter da se je javno financiranje tem strukturam zaradi krize močno zmanjšalo; poziva Komisijo, naj pripravi predloge za spodbujanje dotoka zasebnega kapitala v projekte, povezane s kulturno dediščino ne glede na obliko (sponzorstvo ali drugo);

15. opozarja, da bi bilo treba na vseh ravneh – na mednarodni, nacionalni, regionalni in lokalni ravni – sprejeti celosten in usklajen pristop in vključiti vse deležnike in lokalno skupnost, ter v zvezi s tem spodbuja razvoj javno-zasebnih partnerstev, da bi lahko izkoristili gospodarski potencial kulturnih virov;
16. poziva Komisijo in države članice, naj začnejo vseevropski dialog med oblikovalci politike na vseh ravneh upravljanja, skupaj s kulturno in ustvarjalno industrijo, mrežami turističnih operaterjev, partnerstvi med zasebnimi in javnimi akterji ter nevladnimi organizacijami;
17. poziva Komisijo, Svet in države članice, naj še naprej sodelujejo, da bi na vseh ustreznih ravneh izvajali ukrepe za spodbujanje kulturne dediščine in kulturnega turizma, vključenih v sporočilo Komisije z dne 30. junija 2010 Evropa, prva svetovna turistična destinacija – nov okvir evropske turistične politike (COM(2010)0352);
18. poziva Komisijo, naj pregleda omenjeno sporočilo z dne 30. junija 2010;
19. je prepričan, da bo oblikovanje in promoviranje znamke „Evropa“ omogočilo veliko dodano vrednost pri uspehu Evrope kot najbolj priljubljene turistične destinacije na svetu, še zlasti pa pri promociji evropske kulturne dediščine; zato poziva organe vseh držav članic, naj sodelujejo s Komisijo in tudi sami prispevajo k tej znamki s prizadevanji na nacionalni in regionalni ravni ter Evropo na pomembnih mednarodnih dogodkih in velikih turističnih sejmih skupaj promovirajo kot izbor visokokakovostnih turističnih destinacij;
20. podpira razvoj nadnacionalnih kulturnih turističnih proizvodov, ki bi odražali skupne evropske vrednote in dediščino; poziva Komisijo, naj okrepi sodelovanje z državami članicami in drugimi organizacijami, ki načrtujejo politiko na področju kulture in turizma, kot sta Svetovna turistična organizacija Združenih narodov (UNWTO) in Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO), in naj tudi v prihodnje tesno sodeluje s Svetom Evrope pri sofinanciranju in spodbujanju evropskih kulturnih poti, ki so najboljši primer nadnacionalnih vseevropskih tematskih turističnih projektov;
21. poudarja tudi pomen razvoja medregionalnih in čezmejnih kulturnih in turističnih proizvodov in storitev, ki bodo temeljili na usklajenem delovanju, vzpostavljali sinergije, varčevali z viri ter krepili in promovirali skupno kulturno identiteto in konkurenčnost celotne regije; poziva države članice in Komisijo, naj spodbudijo ta proces;
22. poudarja, da je gastronomska dediščina pomembna in jo je treba zaščititi in podpirati; meni, da bi s součinkovanjem z drugimi politikami Unije, kot sta skupna kmetijska politika in varstvo potrošnikov, lahko optimizirali sredstva, dodeljena temu področju;
23. poziva Komisijo in države članice, naj izvajajo pobude, s katerimi bi kar najbolj izkoristili evropsko podvodno kulturno dediščino, zlasti z vzpostavitvijo evropske poti po podvodni kulturni dediščini, ki bi omogočila, da bi potopljene ladje in mesta postavili na ogled ali spremenili v muzeje;

24. podpira oblikovanje pobud, ki izpostavljajo skupno evropsko dediščino, povečujejo prepoznavnost kulturnih znamenitosti ter imajo poseben trajnostni vpliv zlasti na lokalni in regionalni ravni, kot so evropske kolesarske ali romarske poti, panoramski vlaki, evropske turistične železnice s pomočjo obnove opuščenih linij in postaj, evropske prestolnice kulture, evropske prestolnice športa, omrežje Europa Nostra, omrežje Natura 2000, znak evropske dediščine, dnevi evropske dediščine in nagrada Evropske unije za kulturno dediščino; poziva k promoviranju in pospeševanju kulturnega mladinskega turizma; poleg tega namerava podpreti pobude, ki dejavno vključujejo mlade, kot so evropske mladinske prestolnice;
25. pozdravlja velik uspeh, ki ga žanjejo evropske prestolnice kulture; poziva k vzpostavitvi omrežja med temi mesti, da bi bil vpliv na zadevna območja dolgotrajnejši, da bi si mesta lahko izmenjavala izkušnje in primere dobre prakse, zlasti v pomoč novim kandidatom, ter bi bilo lažje pripraviti dogodke in posebne poti;
26. pozdravlja nove pobude, kot je evropsko leto kulturne dediščine, ki večajo ozaveščenost o potrebnosti varovanja evropske materialne in nematerialne dediščine; poziva Komisijo, Svet in države članice, naj naredijo več za spodbujanje evropske industrijske dediščine kot dela skupnega kulturnega interesa, saj njen potencial še ni dovolj priznan;
27. poziva Komisijo, naj poveča zavest držav članic in glavnih akterjev v sektorju, da morajo biti evropske kulturne znamenitosti dostopne in cenovno dosegljive za vse, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti invalidom ali osebam z omejeno mobilnostjo, mladim, starejšim in družinam z nizkimi dohodki;
28. znova poudarja pomembno načelo ekološko in ekonomsko trajnostnega in odgovornega turizma ter izraža prepričanje, da bi moralo delovanje EU predvsem spodbujati blaginjo evropskega turizma; hkrati je treba upoštevati pomisleke o morebitnih negativnih vplivih strukturnih sprememb, ki jih povzroča turizem, in tveganjih, ki jih za kulturno dediščino predstavlja množični turizem; meni, da mora EU skupaj z državami članicami in lokalnimi deležniki pripraviti smernice za zmanjšanje škodljivih posledic množičnega turizma na oddaljene regije, tudi v najbolj oddaljenih in otoških regijah, zlasti v visoki sezoni;
29. opozarja, da je treba kulturno dediščino varovati in ohranjati, zlasti pred propadanjem v času, pa tudi pred vandalizmom in plenjenjem; opozarja pred nevarnostjo plenjenja, ki še vedno grozi številnim arheološkim najdiščem zaradi organiziranih lovcev na zaklade, zlasti najdiščem podvodne kulturne dediščine, ki so težko dostopna in jih oblasti težko nadzirajo; v zvezi s tem poziva k tesnejšemu sodelovanju med državami članicami pri identifikaciji in vračanju kulturnih dobrin ter boju proti nedovoljeni trgovini z njimi;
30. poziva Komisijo, Svet in države članice, naj z opredelitvijo ogrožene evropske dediščine, pripravo akcijskih načrtov ter iskanjem možnih virov financiranja nadgradijo pobudo o ogroženih mestih, ki jo je organizacija Europa Nostra začela v sodelovanju z Evropsko investicijsko banko; opozarja, da je razvoj te pobude eden od načinov, kako privabiti zasebne naložbe v izboljšave na področju kulturne dediščine;
31. poudarja velik potencial za razvoj podjetniških dejavnosti v sektorju turizma in za participativni pristop v turističnem sektorju, zlasti za turistična mala in srednja podjetja,

pa tudi za zagonska podjetja, neprofitni sektor in druge organizacije, ki prispevajo k ohranjanju, varovanju in promoviranju evropske kulturne dediščine; poudarja, da so poleg kulturnih dobrin kakovost storitev in visokokakovostna poklicna znanja in veščine bistveni za uspeh in konkurenčnost evropskega turističnega sektorja; poudarja, da so raziskave, inovacije in nove tehnologije, zlasti na področju telekomunikacij, nujne pri približevanju kulturne dediščine ljudem; meni tudi, da bi bilo treba odpraviti nepotrebno obremenitev malih in srednjih podjetij, da se okrepi njihova konkurenčnost, in da bi bilo treba pregledati zakonodajo, ki negativno vpliva na mala in srednja podjetja v turističnem sektorju;

32. meni, da se je zaradi gospodarske krize zmanjšalo financiranje sektorja, ki so ga rezi najmočneje prizadeli, zato so bile mnoge dragocene kulturne znamenitosti zapuščene, zanemarjene in pozabljene, kar vodi v siromašenje družbe in negativno vpliva na turizem; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo informacije o sredstvih EU za ohranjanje in promoviranje kulturnega turizma lahko dostopne vsem ustreznim deležnikom, kot so mala in srednja podjetja, organizacije civilne družbe na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, in na voljo v vseh uradnih jezikih EU, hkrati pa naj zagotovi poenostavitev upravnih postopkov za neposreden dostop do teh sredstev, zlasti za mala in srednja podjetja, ki imajo velik delež v turističnem sektorju; poziva Komisijo, naj zagotovi večjo preglednost pri uporabi sredstev; poziva k bolj odprtemu pristopu Komisije pri odobritvi operativnih celovitih programov financiranja za spodbujanje kulturne dediščine; poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za zmanjšanje upravne obremenitve z ustreznim regulativnim okoljem, da bi povečali število podjetij v turističnem sektorju, zlasti malih in srednjih podjetij ter zagonskih podjetij;
33. poudarja možnost, da se pri pripravi makroregionalnih strategij več pozornosti nameni kulturnemu turizmu, da bi bil v še večji meri vključen v strateški okvir za evropsko sodelovanje;
34. podpira Komisijo pri pobudah za digitalizacijo bogate evropske kulturne dediščine kot pomembnem prispevku k promoviranju edinstvenega kulturnega bogastva Evrope po vsem svetu, hkrati pa meni, da bi bilo pomembno, da bi se ta izvajala tudi na lokalni ravni v korist malih podjetij; poudarja pomembno vlogo knjižnic in arhivov pri ohranjanju in promoviranju fizične in digitalne kulturne dediščine Evrope ter omogočanju dostopa do nje; poziva Komisijo, naj sodeluje z državami članicami, da bi natančno določili in digitalizirali materialno in nematerialno evropsko dediščino z Unescovega seznama svetovne dediščine, da bo lahko na voljo na spletnem mestu visiteurope.com;
35. opozarja, da je treba skrb za dediščino izkazati tudi z odgovori na nove načine življenja naših sodržavljanov, ter s tem v zvezi poziva Komisijo, naj razmisli o globalni strategiji digitalnih komunikacij, s katero bi predstavljala svoje pobude, ter okrepljeni podpori za kulturne projekte, ki združujejo dediščino in sodobnost (npr. uporaba novih tehnologij v muzejskih prostorih);
36. poudarja pomen in posebnosti kulturnega turizma, kot sestavnega dela izobraževanja in ki ima pomembno vlogo pri vseživljenjskem učenju v programih EU, kot je Erasmus+; pri tem ugotavlja, da je ciljna skupina pri kulturnem turizmu zelo široka in da je zato

treba ponudbo prilagoditi izobraževalnim in kulturnim potrebam ter zanimanjem različnih starostnih skupin, od otrok do starejših;

37. priporoča Komisiji, naj vzpostavi enoten portal EU, namenjen kulturni dediščini, ki bo združeval informacije o vseh programih EU, prek katerih se financira kulturna dediščina; meni, da bi vzpostavitvi portala morala slediti promocijska kampanja v vseh državah članicah, da se morebitni upravičenci seznanijo z njegovim obstojem;
38. priporoča enotno in poenostavljeno komunikacijsko strategijo, v kateri bo Evropa opredeljena kot edinstvena destinacija, zato pozdravlja pobudo v okviru strategije Destinacija Evropa 2020 za ustanovitev evropskega portala, ki bo predstavljal enotna nacionalna spletna mesta držav članic; priporoča tudi oblikovanje večjezičnih portalov za lokalne destinacije zunaj velikih mest in večjo prepoznavnost proizvodov, ki vključujejo kulturno in industrijsko dediščino;
39. priporoča Komisiji, naj spodbuja tudi program Erasmus za mlade podjetnike kot mehanizem financiranja kulturne dediščine.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	5.5.2015
Izid končnega glasovanja	+ : 40 - : 3 0 : 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Karima Delli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kīrkos (Miltiadis Kyrkos), Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Tomasz Piotr Poręba, Gabriele Preuß, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Claudia Tapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, István Ujhelyi, Peter van Dalen, Wim van de Camp, Janusz Zemke, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Rosa D'Amato, Martina Dlabajová, Maria Grapini, Henna Virkkunen